

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ проекту рішення Бердичівської міської ради «Про встановлення ставок єдиного податку»

Аналіз регуляторного впливу розроблений на виконання та з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та з урахуванням Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами та доповненнями).

Довідкова інформація щодо основних засад справляння єдиного податку

Відповідно до Податкового кодексу України (далі-Кодекс) єдиний податок, віднесений до місцевих податків, який місцеві ради обов'язково встановлюють ставки єдиного податку для платників I та II груп, в межах граничних розмірів, передбачених ст. 293 Кодексу.

Підпункт 3 статті 7 Кодексу визначає, що будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Питання щодо визначення платників єдиного податку, об'єкту оподаткування та база оподаткування для різних груп, податковий період, строк та порядок сплати і подання звітності про обчислення і сплату чітко визначені Кодексом (глава 1 розділ XIV) та передбачені в Положенні про порядок обчислення і сплати єдиного податку, затвердженні рішенням Бердичівської міської ради від 14.06.2019 №911.

До 2017 року для II групи платників податку діяла ставка 20%, але у зв'язку з підвищенням розміру мінімальної заробітної плати було прийнято рішення, для забезпечення перехідного періоду, знизити ставку для II групи до 10%. Протягом 2017-2020 років ставка для платників II групи затверджувалась в розмірі 10%.

Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Проблеми, які пропонується розв'язати та причини їх виникнення:

- врегулювання умов ведення підприємницької діяльності в м. Бердичеві фізичними особами-підприємцями, що обрали спрощену систему оподаткування I-й та II-й групи, в частині податку до бюджету громади;
- наповнення доходної частини міського бюджету шляхом сплати єдиного податку фізичними особами-підприємцями першої та другої груп;
- забезпечення дотримання вимог Кодексу щодо місцевих податків і зборів, які встановлюються міською радою до початку наступного бюджетного періоду.

Важливість проблеми:

Забезпечення стабільного економічного та соціального розвитку міста здійснюється шляхом реалізації міських програм в різних галузях, що потребує відповідного фінансового забезпечення. Виконання програм залежить від наповнення міського бюджету.

Встановлення ставок єдиного податку дозволить забезпечити стабільні надходження до міського бюджету, оскільки одним з податків, що займає найбільшу питому вагу у власних надходженнях загального фонду міського бюджету, є саме фактичні надходження єдиного податку за 2019 рік – 44,3 млн. грн. (13,77%).

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

	Так	Ні
Громадяни	+	
Органи місцевого самоврядування	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Розв'язання даної проблеми за допомогою ринкового механізму неможливе, оскільки чинне податкове законодавство чітко регламентує, що до повноважень саме міських рад належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених Кодексом.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючого регуляторного акту у зв'язку із тим, що Кодекс чітко регламентує необхідність встановлення міською радою місцевих податків і зборів, розмір їх ставок до початку наступного бюджетного періоду.

Цілі державного регулювання

- встановлення обґрунтованих розмірів ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців;
- забезпечення стабільних надходжень до міського бюджету;
- виконання програм соціального та економічного розвитку міста, вирішення загальноміських проблем;
- забезпечення дотримання вимог Податкового кодексу щодо місцевих податків і зборів.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей**Визначення альтернативних способів**

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Не прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива №1)	У разі неприйняття проекту рішення, відповідно до п. 12.3.5. ст. 12 Кодексу, будуть застосовуватись мінімальні ставки. Відсутня процедура прийняття регуляторного акту.
Прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива №2)	Згідно з проектом рішення ставка єдиного податку з 2021 року становитиме для першої групи платників єдиного податку-10% від прожиткового мінімуму працездатних осіб, для другої групи-10% від мінімальної заробітної плати. З метою забезпечення сталої податкової політики ставки затверджені для I та II групи на рівні попередніх років Дотримана процедура прийняття регуляторного акту.
Збільшення ставки для II групи до 20% (далі – Альтернатива №3)	Встановити ставку єдиного податку для першої групи платників єдиного податку у розмірі 10% від прожиткового мінімуму працездатних осіб, для другої групи – 20% від мінімальної заробітної плати. Для II групи зросте податкове навантаження, збільшаться надходження до міського бюджету, але з метою забезпечення перехідного періоду для підприємців і забезпечення сталого розвитку, 2 альтернатива є більш прийнятною.

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на орган місцевого самоврядування:

Альтернатива	Вигоди	Втрати
№ 1	- Податкове навантаження на суб'єкти малого підприємництва залишиться на рівні попередніх років, але відсутність чітко встановлених ставок і виникнення плутанини, призведе до погіршення іміджу місцевої влади серед даної категорії.	- суттєве зменшення надходжень до міського бюджету; - неможливість фінансування програм економічного та соціального розвитку міста в повному обсязі; - зростання соціальної напруги.
№ 2	- збільшення надходжень до міського бюджету за рахунок збільшення розмірів прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати; - виконання програм економічного та соціального розвитку; - забезпечення сталого розвитку міста; - зменшення соціальної напруги; - формування позитивного іміджу міської влади через стабільність в податковій політиці.	- пов'язані з розробкою регуляторного акту; проведення аналізу та заходів по відстеженню результативності регуляторного акту; - встановлення ставки єдиного податку для платників I та II групи на рівні минулого року.

Оцінка впливу на громаду:

Альтернатива	Вигоди	Втрати
№ 1	- збільшення доходу частини сімей громади – сімей підприємців.	- непрямі витрати полягають у зменшенні бюджетних коштів, які будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток міста, вирішення загальноміських проблем.
№ 2	- виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення загальноміських проблем.	- податкове навантаження на родини підприємців майже на рівні попередніх років.

Оцінка впливу на суб'єктів господарювання:

Визначення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під регулювання

Показник	Мікро	Малі	Середні	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1970	0	0	1970
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,0	0	0	100,0

Альтернатива	Вигоди	Втрати
№ 1	- зменшення податкового навантаження;	- втрати часу для отримання роз'яснень щодо діючих ставок.
№ 2	- прозорість дій місцевих органів влади; - не збільшення ставок єдиного податку.	- сплата єдиного податку для платників I та II групи за ставками 2020 року.

Витрати суб'єктів господарювання на впровадження регуляторного акту

Витрати на одного суб'єкта господарювання мікропідприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок вартості 1 людино-години:

Для розрахунку використовується розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2020 року – 4723,0 грн. У погодинному визначенні розмір становить 28,31 грн.

№ п/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років*
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (середній розмір сплати єдиного податку 1 суб'єктом господарювання), гривень	1 група – 2500,0 2 група – 6500,0	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	4 годин*28,31 грн. = 113,24	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	Не передбачається	
8	Інше (уточнити), гривень	-	
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+3 + 4 + 5 + 6 + + 7 + 8), гривень	113,24	-
10	Кількість суб'єктів, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1970	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), (похибка 1,0002), гривень	113,24*1970*1,0002=223127,42	-

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	223127,42
Альтернатива 2	223127,42

Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Альтернатива	Бал результативності	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
№1	2	Проблема наповнення міського бюджету буде вирішена частково, фінансування місцевих програм розвитку буде не в повній мірі. Витрати суб'єкта господарювання на впровадження даного регуляторного акту будуть на рівні витрат при альтернативі 2, але сума сплачених ними податків буде меншою.
№ 2	4	Буде забезпечено збільшення наповнення міського бюджету, фінансування в повній мірі запланованих заходів щодо соціального та економічного розвитку, вирішення проблем громади міста, дотримано вимоги податкового законодавства. Дана альтернатива є найбільш прийнятною.

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Державне регулювання фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності вводиться на підставі Податкового кодексу України шляхом встановлення міською радою ставки з розрахунку на календарний місяць у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму працездатних осіб, установлених законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Проектом рішення пропонується встановити такі ставки єдиного податку: для першої групи платників єдиного податку в розмірі 10% від прожиткового мінімуму працездатних осіб, для другої групи платників єдиного податку – 10% від мінімальної заробітної плати, що забезпечить надходження до міського бюджету та створить сприятливі умови ведення бізнесу на території міста.

Обґрунтування строку дії регуляторного акта

Зазначений проект нормативно-правового акта є загальнообов'язковим до застосування на території міста та має необмежений термін дії. У разі внесення змін до Податкового кодексу в частині справляння єдиного податку відповідні зміни будуть внесені до цього регуляторного акта.

Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Додаткові витрати на запровадження державного регулювання для адміністрування єдиного податку, яке здійснює Бердичівське управління Головного управління ДПС у Житомирській області: відсутні.

Показники результативності регуляторного акту

Для відстеження результативності дії регуляторного акта визначено такі показники:

Показники результативності	Перший рік запровадження	За п'ять років
Розмір надходжень до міського бюджету єдиного податку	9000000,0 грн.	-
Кількість суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія акта	1970	-
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Регуляторний акт буде надрукований в міському діловому тижневику «РІО-Бердичів» та розміщений на офіційному сайті Бердичівської міської ради - https://berdychiv.com.ua/ у розділі «Прозорість».	

Заходи, за допомогою яких буде здійснюватись відстеження результативності регуляторного акта

Встановлені терміни відстеження результативності дії запропонованого проекту рішення міської ради:

- базове відстеження результативності дії рішення буде здійснено до набрання чинності цим регуляторним актом.

- повторне відстеження результативності дії рішення буде здійснено в вересні 2021 року.

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватись відповідальним за його розробку – фінансовим управлінням виконавчого комітету Бердичівської міської

ради на підставі аналізу даних Бердичівського управління ГУ ДПС у Житомирській області щодо кількості суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія регуляторного акту, щодо надходження єдиного податку до бюджету м. Бердичева.

М-ТЕСТ **малого підприємництва (М-Тест)**

1. Консультації з представниками мікропідприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у І кварталі 2020 року.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб
1.	- Робоча зустріч	8

Основні результати консультацій (опис):
Доведення до відома присутніх розрахунки та обґрунтування нагальної необхідності перегляду ставок єдиного податку.
При розробці проекту регуляторного акта враховано думку суб'єктів господарювання, представників управління економіки, фінансового управління, фіскальної служби щодо визначення найбільш оптимальних ставок єдиного податку, з дотриманням вимог чинного законодавства.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

- кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання: 1970 (одиниць), з яких усі належать до суб'єктів мікропідприємництва, тобто їх питома вага складає 100%.

3. Розрахунок витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання вимог регулювання

№ п/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка “прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0,0	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0,0	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	0,0	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0,0	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	0,0	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1970		

8	Сумарно, гривень	1970*0,0=0,0грн.
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування		
Розрахунок вартості 1 людино-години:		
Використовується мінімальний розмір заробітної плати на 01.01.2020 року становить: 4723 грн. та 28,31 грн. у погодинному розмірі.		
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати часу на отримання інформації про регуляторний акт (пошук рішення на Інтернет-сторінці міської ради), отримання необхідної форми для звітування. Стосується 100% суб'єктів.	Оціночно: 0,5 годин
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Стосується 100% суб'єктів.	Оціночно: 0,25годин*12=3 годин
11	Процедури офіційного звітування Витрати часу на отримання інформації про звіт щодо регуляторного акту, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти, та місяця звітності Стосується 100% суб'єктів Витрати часу на заповнення звітної форми: Стосується 100% суб'єктів Витрати часу на передачу звітної форми: Стосується 100% суб'єктів Оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок):	Оціночно: 0 Оціночно: 0,5 Оціночно: 0 Оціночно: природний рівень – 1,0002%
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-
13	Інші процедури (уточнити)	-
14	Разом, гривень	1970 осіб * 4 годин * 28,31 грн. =223082,80 грн.
15	Сумарно з урахуванням виправлених похибок, гривень	223082,80 грн.*1,0002=223127,42 грн.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№	Показник	Перший рік регулювання	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів підприємництва на виконання регулювання	0,0 грн. (дані рядка 8 пункту 3 М-тесту)	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	223127,42 грн. (дані рядка 15 пункту 3)	-
3	Сумарні витрати суб'єктів підприємництва на виконання запланованого регулювання	223127,42 грн. (сума рядків 1 та 2 цієї таблиці)	-
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання	незначні	-

№	Показник	Перший рік регулювання	За п'ять років
	суб'єктів малого підприємництва		
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	223127,42 грн. (сума рядків 3 та 4 цієї таблиці)	-

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Чинне податкове законодавство передбачає пряме регулювання питань порядку, строків, звітування та сплати єдиного податку (визначається виключно нормами Податкового кодексу України).

Бердичівська міська рада немає повноважень щодо встановлення пом'якшувальних заходів з адміністративних процедур з регулювання. Застосування даних заходів можливе тільки за умов внесення змін до податкового законодавства України.

Відповідно до податкового законодавства до повноважень органів місцевого самоврядування належить встановлення ставок по місцевих податках і зборах у межах, встановлених Кодексом. Гранична межа розміру ставки, передбачена Кодексом, складає:

- 1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10% розміру від прожиткового мінімуму працездатних осіб;
- 2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20% розміру від мінімальної заробітної плати.

Проектом рішення пропонується встановити такі ставки єдиного податку: для першої групи платників єдиного податку в розмірі 10% від прожиткового мінімуму працездатних осіб, для другої групи платників єдиного податку – 10% від мінімальної заробітної плати.

З метою пом'якшення дії державного регулювання суб'єктам господарювання II групи встановлена знижена ставка єдиного податку, яка дозволить збалансувати платоспроможність суб'єктів господарювання, створити сприятливі умови ведення бізнесу на території міста.

**Начальник фінансового управління
виконавчого комітету Бердичівської
міської ради**

О.Г.Геденач